

**LIETUVOS KAIMO PĖLTROS 2014-2020 M.
PROGRAMOS PRIEMONĖS "LEADER"
ĮGYVENDINIMO AKTUALIJOS IR POKYČIAI**

Žemės ūkio ministerija

Kaimo plėtros departamentas

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI:
EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

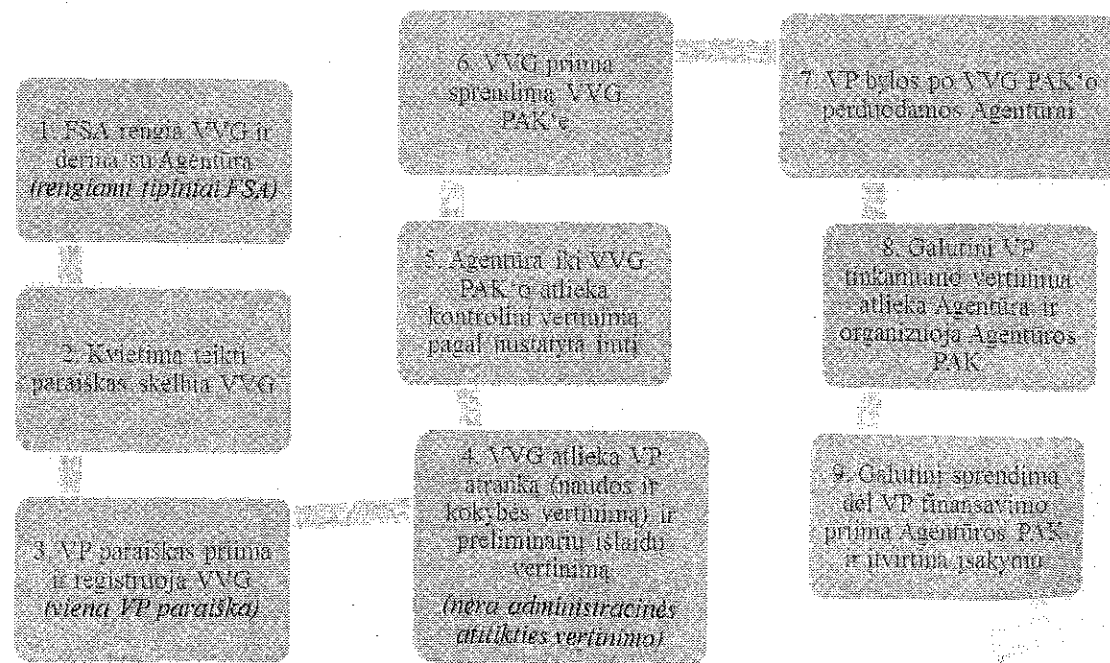

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ADMINISTRAVIMO MODELIS

Dokumentą parengė Kauno plėtros departamento Alternatyviosios veiklos skyriaus patarėja Ilona Javičiūnė

BENDRA VPS ADMINISTRAVIMO MODELIO SCHEMA

FSA RENGIMAS IR DERINIMAS; KVIEČIMO TEIKTI VP SKELBIMAS

1. VVG ir Agentūra rengia tipinius FSA.

(VVG parengia dokumentus ir likus ne mažiau kaip 30 d. d. iki VP priėmimo dienos pateikia su lyderu šalin derinti Agentūrai)

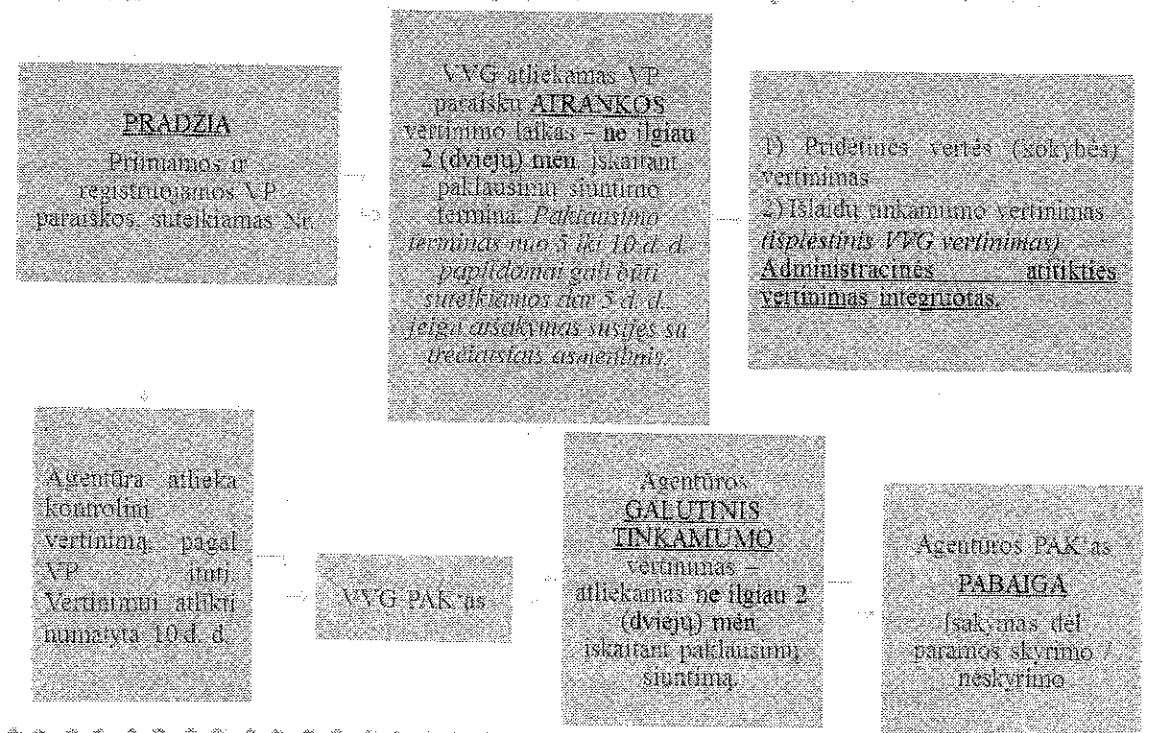
2. Agentūra per 20 d. d. išnagrinėja FSA dokumentus ir teikia išvadą – teigiamą arba neigiamą.

(gautos neigiamos išvados atveju turi būti tikslinamas kvietimo laikas, žr. 2.2 p.)

2.1. VVG gavusi teigiamą išvadą, teikia dokumentus VVG valdybos organui tvirtinti ir skelbia kvietimą teikti VP ne vėliau, kaip likus 5 d. d. iki VP kvietimo pradžios.

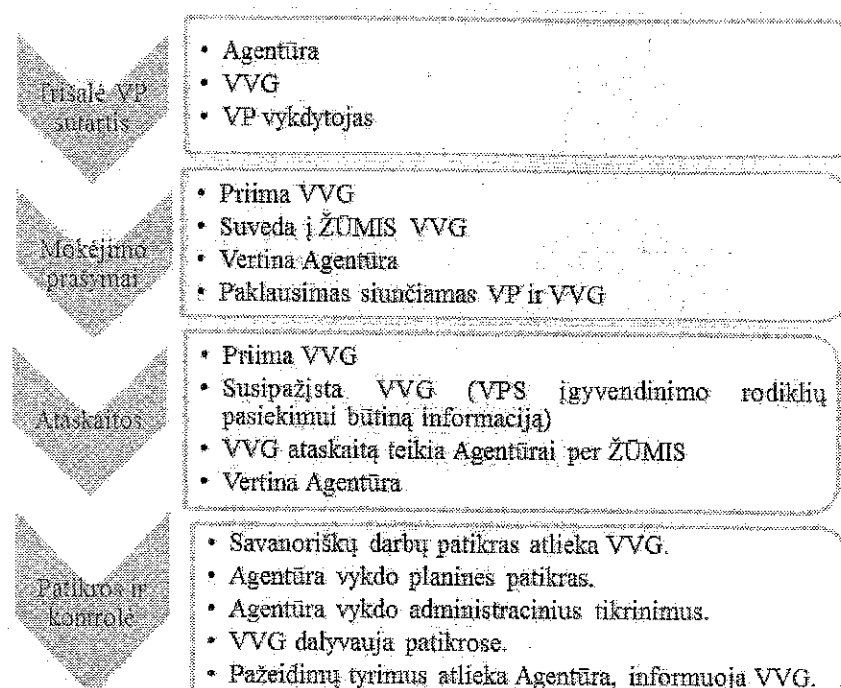
2.2. VVG gavusi neigiamą išvadą, pagal Agentūros pastabas per 5 d. d. istaiso trūkumus ir teikia derinti dokumentus Agentūrai iš naujo. Agentūra, vertinusi dokumentus priima sprendimą dėl dokumentų.

VIETOS PROJEKTŲ (VP) PARAIŠKŲ VERTINIMAS

VP ĮGYVENINIMAS IR STEBĖSENA

SVARBIOS MODELIO VIETOS

- Viena VP paraiška**
Pareiškėjas teikia 1 VP paraišką (parengtos 2 VP paraiškų pavyzdinės formos: kaimo vietovių VP ir dvisektoris VP). Integruotas administracinės atitikties tikrinimas (nėra atskiro etapo).
- VP dokumentų teikimas**
Dokumentai (paskolos sutartis, techninis projektas ir kt.) turės būti pateikiami iki ATRANKOS vertinimo pabaigos, t. y. iki kol vertinimas vyksta VVG.
- VP kontrolinis vertinimas**
Atliekamas ne 100 proc., o pagal imtį. Šis vertinimas atliekamas iki VVG PAK'o sprendimo priėmimo.
- VP naudos ir kokybės vertinimas (reitingavimas) pagal balus.**
Pagal naują modelį VP sureitinguojami pagal atrankos kriterijus ir sudaroma VP pirmumo eilė (pirminis sąrašas ir (kai taikoma) antrinis sąrašas).
 - ✓ Jeigu lėšų pakanka visiems VP, atliekamas tolesnis vertinimas.
 - ✓ Jeigu lėšų nepakanka, pagal papildomus atrankos kriterijus reitinguojami tik tie VP, kurie yra „už brūkšnio“ ir kurie surinko vienodą balų skaičių.
 - ✓ Rezerviniai VP sąrašai nesudaromi.
- VP preliminarų išlaidų tikrumo vertinimas.**
Išplėstinis VVG atliekamas vertinimas, kai vertinamas VP dokumentų turinys.
- Paklausimų siuntimas.**
Paklausimai galimi visuose VP vertinimo etapuose.

INFORMACIJA

VP administravimo taisyklių pakeitimo taikymas.

Nutarta, kad VP administravimo taisyklių pakeitimas – naujas administravimo modelis – įsigalios nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. ir bus taikomas VP pateiktiems pagal naujus paraiškų priėmimus, kurie bus skelbiami nuo rugsėjo mėn.

Naujiems VP kvietimams, skelbiamiems nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. negali būti taikoma ankstesnė VP administravimo taisyklių redakcija (FSA turi būti parengti pagal naują redakciją).

Iki 2017 m. rugsėjo 1 d. vykdomiems paraiškų priėmimas ir vietos projektams bus taikoma galiojanti administravimo sistema.

Didesnis paramos intensyvumas mokymų ir „minkštiesiems“ vietos projektams. Keičiamo VPS atrankos taisyklės.

Planuojamas VP administravimo taisyklių pakeitimas:

- 1) Numatoma galimybė VVG skelbti kvietimą 100 proc. priemonės ar veiklos srities biudžetui, kai pagal VPS suplanuoti ne daugiau kaip 5 projektai;
- 2) Numatoma galimybė VVG pridėti lėšų, kaip pagal kvietimą jų nepakanka 1 vietos projektui ne daugiau kaip 50 proc.

Ačiū už dėmesį!

SOCIALINIO VERSLO GAIRIŲ PAREIŠKĖJAMS, TEIKIANTIEMS PARAIŠKAS PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014-2020 METŲ PROGRAMOS PIEMONES, PROJEKTO IR SOCIALINIO POVEIKIO MATAVIMO PRISTATYMAS

Dokumentą parengė Kaimo plėtros departamento Alternatyviosios veiklos skyriaus patarėja Ilona Javičienė

GALIMI SOCIALINIO VERSLO VYKDYTOJAI

Pagal priemonę „LEADER“:

- ✓ viešosios įstaigos, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymą, kurių veikla atitinka nevyriausybinių organizacijos apibrėžtį;
- ✓ asociacijos, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą;
- ✓ kitos NVO, atitinkančios Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų įstatymą (patenka religinės bendruomenės ir bendrijos, jeigu jų veikla nėra susijusi tik su religija ar tikėjimu);
- ✓ labdaros ir paramos fondai, veikiantis pagal Lietuvos respublikos labdaros ir paramos įstatymą;
- ✓ privatiūs juridiniai asmenys (patenka ŽŪB, kooperatyvai ir kiti privatiūs juridiniai asmenys).

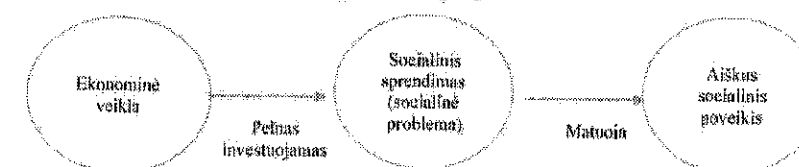
Pagal KPP priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse“ socialinio verslo vykdytojais gali būti privatiūs juridiniai asmenys.

SOCIALINIO VERSLO MODELIAI

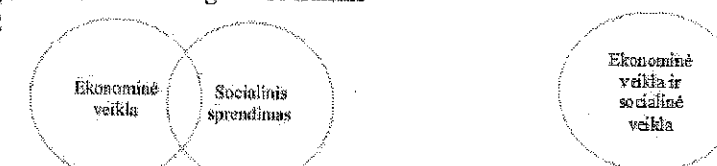
Išorinis modelis (bendruomeninė organizacija, gaminanti sūrius ir juos realizuodama, gautą pelną investuoja į organizacijos kuriamus bendro gyvenimo namus skirtus vienišiams vyresnio amžiaus žmonėms arba vaikų dienos centrą).

PASTABA. Rengiamame Socialinio verslo įstatymo projekte siūloma šio modelio atsisakyti.

Integruotas modelis (Vilniuje veikiantis salotų baras „Mano Guru“ – organizacija teikia aukštos kokybės maitinimo paslaugas ir tuo pat metu darbo reintegraciją žmonėms išėjusiems iš įkalinimo įstaigų ir žmonėms turėjusiems priklausomybių. Tad viena vertus tai yra aukštos kokybės paslaugas teikianti verslo organizacija, kita vertus, kasdiene veikla yra kuriamas tiesioginis socialinis poveikis tikslinei grupei;

Įterptantis modelis („Socialinis taksi“, kuomet pavėžėjimo ir asistavimo paslauga yra teikiama judėjimo negalia turintiems asmenims. Be socialinės misijos verslo veikla, šiuo atveju, būtų negalima)

SOCIALINIO VERSLO KRITERIJAI

Socialiniam verslui yra taikomi visi šie kriterijai, kurie gairėse yra detalizuoti, t. y. nustatyti reikalavimai, kurie sudarys sąlygas verslo subjektui atitikti kriterijus, arba pateikiami paaiškinimai:

- ✓ pagal savo įstatutą ar kitą įstatymu nustatytą juridinio asmens steigimo dokumentą vykdoma nuolatinė ekonominė veikla siekiama pagrindinio tikslo – išmatuojamo ir teigiamo socialinio poveikio. PASTABA. Socialinio verslo projekte numatoma, kad iš rinkos gautos pajamos sudarytų ne mažiau 50 proc. (dar diskutuojama dėl proc. dydžio ir „gautamų pajamų“ apibrėžties).
- ✓ gautas pelnas reinvestuojamas pagal iš anksto apibrėžtas pelno paskirstymo procedūras ir taisykles, kad būtų pasiekti pagrindiniai tikslai.
- ✓ socialinis verslas yra valdomas atskaitingai ir skaidriai, įtraukiant į valdymą suinteresuotuosius subjektus ar jų teisėtus atstovus, kuriems daro poveikį vykdoma veikla.
- ✓ socialinis verslas yra nepriklausomas nuo valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, viešojo sektoriaus organizacijų.

* Gauto pelno iš vykdomos veiklos reinvestavimo reikalavimai (reinvestavimas apima ir investicijas į verslo infrastruktūros kūrimą, plėtrą, įrangą ar procesus, kai socialinis verslas veikia pagal išskyrus įstatinio kapitalo didinimą (kai taikoma), kai tokios investicijos gali įtakoti geresnius socialinio poveikio rezultatus):

- viešųjų juridinių asmenų atveju reinvestuojamas visas (100 proc.) iš ekonominės veiklos vykdymo gautas pelnas
- privačių juridinių asmenų atveju reinvestuojama ne mažesnė, kaip 50 proc. iš ekonominės veiklos vykdymo gauto pelno dalis. *PASTABA. Socialinio verslo įstatymo projekte numatomas privalomas pelno reinvestavimas ne mažiau 80 proc.*

- kartu su metine įgyvendinto projekto ataskaita teikiamas sąnaudų aiškinamasis raštas. Aiškinamajame rašte nurodoma, koks buvo sąnaudų tikslas, kokia socialinio verslo nauda jas patyrus.
- sąnaudų aiškinamajame rašte pateikiamas socialinio verslo sąnaudų sąrašas, kuriame įvardijamos einamosios išlaidos (veiklos sąnaudos) ir investicijų išlaidos (kaip įsigijimas ilgalaikis turtas, kuris įtraukiamas į ilgalaikio turto apskaitą).

Kaip tinkamai suplanuoti ir įvertinti numatomą socialinio verslo poveikį, kad būtų maksimaliai eliminuotas subjektyvumo elementas?

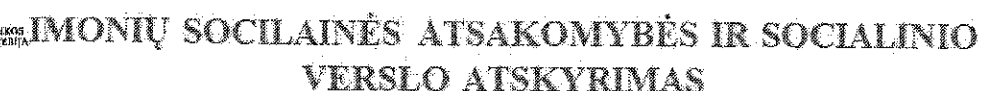
Siekama sukurti įrankį, prieinamą teik pareiškėjams, teik vertintojams, kurio pagalba būtų aiškiai nustatoma:

Ar teikiamas / pateiktas projektas yra socialinis verslas, pagal jo numatomą socialinį poveikį. **PASTABA.** Socialinio verslo įstatymo projekte yra numatytas socialinio verslo subjektų registravimas, kurio metu turės būti įvertinta ar tai socialinis verslas ar ne.

Koks numatomo socialinio verslo socialinio poveikio mastas?

Kaip palyginti konkuruojančius socialinio verslo projektus ir atrinkti geriausius (labai svarbu, kai projektai konkuruoja tarpusavyje)?

Ši vertinimo dalis bus atliekama paraiškos atrankos vertinimo metu.

- * **Socialinis verslas** (*angl. social enterprise*) – verslo modelis, pagal kurį, išnaudojant rinkos mechanizmą, pelno siekimas susiejamas su visuomenei naudingais tikslais ir prioritetais, remiamasi socialiai atsakingo verslo bei viešojo ir privataus sektorių partnerystės nuostatomis, taikomos socialinės inovacijos.
- * **Įmonių socialinė atsakomybė** (*angl. corporate Social Responsibility arba CSR*) – įmonių atsakomybė už jų poveikį aplinkai ir visuomenei (įmonių politika ir praktika, kai jos, laikydamosi įstatymų, tarptautinių susitarimų ir sutartų elgsenos normų, į savo veiklos vidinius procesus ir išorinius santykius savanoriškai įtraukia socialinius, aplinkosaugos ir skaidraus verslo principus). Įmonės kartu su visuomeninio ir valstybinio sektorių partneriais ieško novatoriškų sisteminių socialinių, aplinkosaugos ir platesnių ekonominės gerovės problemų sprendimų.

- Parengta nepriklausomų ekspertų ir aptarta Lietuvos kaimo tinklo darbo grupėje;
- Socialinio verslo galres, poveikio matavimo skaičiuoklę ir metodiką planuojama patvirtinti rugsėjo mėn.
- Atliekami poveikio matavimo skaičiuoklės testavimo darbai.

Project Management Dashboard - Q3 2024											
Project Overview		Financials			Timeline		Resource Allocation			Risk & Compliance	
Project ID	Project Name	Budget (USD)	Actual Cost (USD)	Variance (%)	Start Date	End Date	Team Lead	Team Size	Equipment Util.	Risk Level	Compliance Status
P001	Website Redesign	150,000	145,000	-3.3%	2024-01-15	2024-06-30	J. Doe	8	High	Low	Compliant
P002	Mobile App Development	220,000	230,000	4.5%	2024-02-01	2024-08-15	A. Smith	12	Medium	Medium	Compliant
P003	Cloud Migration Phase 1	300,000	290,000	-3.3%	2024-03-10	2024-09-30	M. Chen	10	High	Low	Compliant
P004	HR System Integration	180,000	185,000	2.8%	2024-04-05	2024-10-31	S. Kim	6	Medium	Medium	Compliant
P005	Marketing Campaign Q4	90,000	88,000	-2.2%	2024-05-01	2024-11-30	L. Garcia	4	Low	Low	Compliant
P006	IT Infrastructure Upgrade	450,000	460,000	2.2%	2024-06-01	2025-01-31	R. Patel	15	High	Medium	Compliant
P007	Customer Portal Launch	110,000	112,000	1.8%	2024-07-15	2024-12-15	K. Brown	5	Medium	Low	Compliant
P008	Supply Chain Optimization	270,000	275,000	1.9%	2024-08-01	2025-02-28	D. Wilson	9	High	Medium	Compliant
P009	Internal Audit System	130,000	128,000	-1.5%	2024-09-01	2025-03-31	F. Lee	7	Medium	Low	Compliant
P010	Product X R&D	350,000	360,000	2.9%	2024-10-01	2025-06-30	G. White	11	High	Medium	Compliant

Ačiū už dėmesį!

NEREIKŠMINGOS (DE MINIMIS)
PAGALBOS NUSTATYMAS LIETUVOS
KAIMO PLĖTROS 2014-2020 METŲ
PROGRAMOS PRIEMONĖS „LEADER“
VIETOS PROJEKTAMS

Dokumentą parengė: Kaimo plėtros departamento Alternatyviosios veiklos skyriaus patarėja Irena Javičienė

DE MINIMIS PAGALBOS REGLAMENTAVIMAS

2013 m. gruodžio 18 d.

Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013

Dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių
taikymo *de minimis* pagalbai

Esmė

De minimis viršutinė riba nustatoma siekiant užtikrinti, kad
priemonės galėtų būti laikomos:

- nedarančiomis poveikio valstybių tarpusavio prekybai;
- neiškraipančiomis konkurencijos;
- nekeliančiomis grėsmės konkurencijai.

DE MINIMIS PAGALBOS TAIKYMAS (1)

De minimis taikoma įmonėms nepaisant jų teisinio statuso ir finansavimo būdų.

Įmone laikomas bet koks ekonominę veiklą vykdomas subjektas.

(ši apibrėžtis apima visus LEADER priemonės vietos projektų vykdytojus, kurie teikia projektus, susijusius su ekonomės veiklos kūrimu ir (arba) plėtra – privatiems juridiniams asmenims, fiziniams asmenims ir ūkininkams, viešiesiems juridiniams asmenims).

De minimis suma – vienos valstybės narės vienai įmonei suteikta 200 000 Eur suma per 3 finansinius metus, nuo sprendimo skirti paramą dienos.

DE MINIMIS PAGALBOS TAIKYMAS (2)

De minimis taikoma įmonėms visuose sektoriuose, išskyrus:

- Žuvininkystės ir akvakultūros (taikomas tarybos reg. (EB) Nr. 104/200;
- vykdančioms pirminės žemės ūkio produktų veiklą;
- Vykdančioms veiklą žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos sektoriuose.

Kitos išvardytos veiklos neatitinka LEADER priemonės.

Žemės ūkio veikloms yra taikomos kitos valstybės pagalbos schemos, kuriose valstybė narė nustato pagalbos sumos ribą, todėl vadovaujasi atitinkamose taisyklėse nustatytais ribomis

DE MINIMIS PAGALBA IR ĮMONIŲ KONCENTRACIJA (SUSIETUMAS)

Nustatant de minimis sumą, būtina įvertinti įmonių susietumą.

De minimis suma nustatoma skiriant paramą vietos projektui.

Konkurencijos tarybos paaiškinimu:

vertinant įmonių susietumą dėl de minimis sumos nustatymo turi būti vadovaujama de minimis reglamento 2 str. 2 dalyje nustatytais kriterijais (ne Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nustatytais kriterijais);

įmonės laikomos viena įmone, jeigu jos atitinka bent vieną kriterijų.

ĮMONIŲ TARPUSAVIO SANTYKIUS NULEMEIANTIS KRITERIJAI

- a) Viena įmonė turi kitos įmonės akcininkų arba narių balsų daugumą;
- b) Viena įmonė turi teisę paskirti arba atleisti daugumą kitos įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros organo narių;
- c) Pagal sutartį arba vadovaujantis steigimo sutarties ar įstatų nuostata vienai įmonei suteikiama teisė daryti kitai įmonei lemiamą įtaką;
- d) Viena įmonė, būdama kitos įmonės akcininke arba nare, vadovaudamasi su tos įmonės kitais akcininkais arba nariais sudaryta sutartimi, viena kontroliuoja tos kitos įmonės akcininkų arba narių balsų daugumą.

Įmonės, kurios a-d punktuose nurodytais santykiais yra susijusios per vieną ar daugiau kitų įmonių, taip pat laikomos viena įmone.

DE MINIMIS APSKAIČIAVIMAS VIEŠIESIMES JURIDNIAMS ASMENIMS

Viešojo juridinio asmens (kaimo bendruomenės) atveju:

- ✓ Jeigu kaimo bendruomenės pirmininku yra privačios įmonės savininkas, abi jos nebus laikomos viena įmone. Abiem kartu skyrus paramą *de minimis* skaičiuojama atskirai (gali tikėtis 400 000 Eur).
- ✓ Jeigu kaimo bendruomenė įsteigia ir valdo kitą juridinį vienetą, jos abi yra laikomos viena įmone. Abiem kartu skyrus paramą, *de minimis* suma skaičiuojama kartu (gali gauti tik 200 000 Eur).

DE MINIMIS PAGALBOS REGISTRAVIMAS

Valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registras

Kaip įpti suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrą vartotojai?

Suformuluotą valstybės ir nereikšmingos pagalbos registrą vartotojai pateikia Valstybės mokesčių inspekcijai (VMI) per elektroninį portalą.

Įregistruoti valstybės ir nereikšmingos pagalbos registrą vartotojai turi pateikti šiuos duomenis:

- Valstybės ir nereikšmingos pagalbos registrą vartotojai turi pateikti Valstybės mokesčių inspekcijai (VMI) per elektroninį portalą.
- Valstybės ir nereikšmingos pagalbos registrą vartotojai turi pateikti Valstybės mokesčių inspekcijai (VMI) per elektroninį portalą.

Kaip pateikti suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrą vartotojai?

Įregistruoti valstybės ir nereikšmingos pagalbos registrą vartotojai turi pateikti Valstybės mokesčių inspekcijai (VMI) per elektroninį portalą.

Įregistruoti valstybės ir nereikšmingos pagalbos registrą vartotojai turi pateikti Valstybės mokesčių inspekcijai (VMI) per elektroninį portalą.